

Plenarinio posėdžio dokumentas

B10-0172/2024

14.11.2024

PASIŪLYMAS DĖL SAJUNGOS TEISĖS AKTO

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 47 straipsnio 2 dalį

dėl 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES)
2024/1275 dėl pastatų energinio naudingumo panaikinimo

**Ewa Zajączkowska-Hernik, Anna Brylka, Tomasz Buczek, Tomasz
Froelich, Daniel Obajtek, Jacek Ozdoba, Marcin Sypniewski**

Pasiūlymas dėl Sąjungos teisės akto, kuriuo panaikinama 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1275 dėl pastatų energinio naudingumo

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 9, 14, 191 straipsnius, 192 straipsnio 1 dalį, 194 straipsnio 2 dalį ir 225 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento sprendimo dėl Europos Parlamento narių statuto priėmimo¹ 5 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 47 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1275 dėl pastatų energinio naudingumo²,
- A. kadangi pagal privalomas taisykles nuo 2030 m. visi nauji pastatai turėtų būti visai netaršūs (viešosioms įstaigoms priklausančių naujų pastatų atveju – nuo 2028 m. sausio 1 d.), o esami pastatai iki 2050 m. turėtų būti pertvarkyti į visai netaršius pastatus;
- B. kadangi reikalaujama, kad valstybės narės iki 2026 m. gegužės 29 d. užtikrintų, kad energinio naudingumo sertifikatai atitiktų Sąjungos teisės aktuose nustatytus šablonus;
- C. kadangi pirminės energijos suvartojimas gyvenamuosiuose pastatuose iki 2030 m. turėtų būti sumažintas bent 16 proc., o iki 2035 m. – 20–22 proc., palyginti su 2020 m.;
- D. kadangi reikalaujama, kad valstybės narės numatytų veiksmingas sankcijas, siekdamos užtikrinti, kad nacionalinės nuostatos, priimtose įgyvendinant ES teisės aktus, pagal kuriuos reikalaujama pirmiau minėtų rezultatų, būtų įgyvendintos per pirmiau minėtus terminus;
- E. kadangi Europos Sąjungos gyventojai išgyvena didelę nekilnojamojo turto rinkos krizę ir kadangi daugeliui kyla rimtų sunkumų siekiant patenkinti elementarius gyvenamosios vietos už prieinamą kainą poreikius; kadangi 2010–2022 m. būsto nuomos kainos ES vidutiniškai padidėjo 18 proc., o būsto pirkimo kainos – 47 proc.; šiuo laikotarpiu 10,6 proc. Europos Sąjungos miestuose gyvenančių žmonių būsto išlaidoms išleido daugiau kaip 40 proc. savo pajamų;
1. ragina Komisiją (iki 2025 m. birželio 30 d.), remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 9, 14, 191 straipsniais, 192 straipsnio 1 dalimi, 194 straipsnio 2 dalimi ir 225 straipsniu pateikti pasiūlymą dėl teisės akto, kuriuo panaikinama 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1275 dėl pastatų energinio naudingumo;

¹ OL L 262, 2005 10 7, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2005/684/oj>.

² OJ L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj>.

2. pripažįsta, kad, atsižvelgiant į labai rimtas būsto rinkos problemas ir energetikos krizę Europos Sąjungoje, netikslinga toliau taikyti teisės aktus, kurie prives prie smarkaus nekilnojamojo turto kainų kilimo keleriais ateinančiais metais.

AIŠKINAMOJI DALIS

2024 m. balandžio 24 d. Direktyvoje 2024/1275 dėl pastatų energinio naudingumo nustatytos priemonės, kuriomis gerokai padidinamos naujų pastatų statybos ir esamų pastatų priežiūros išlaidos. Pagal šią direktyvą nuo 2030 m. sausio 1 d. visi nauji pastatai turi būti visai netaršūs, o nauji viešosioms įstaigoms priklausantys pastatai – nuo 2028 m. sausio 1 d. Praktiškai tai reiškia draudimą įrengti dujinius katilus, kurių naudojimą anksčiau skatino ES. Be to, direktyva siekiama iki 2040 m. visiškai atsisakyti iškastinio kuro katilų.

Ši direktyva buvo priimta ankstesnės Europos Parlamento kadencijos pabaigoje, o jos socialinis teisėtumas buvo labai mažas. Daugelyje valstybių narių tai tapo svarbia Europos Parlamento rinkimų kampanijos tema ir sulaukė visuomenės pasipriešinimo.

Direktyvoje nustatytas nerealus privalomos esamų pastatų renovacijos tvarkaraštis.

Didelė direktyvos įgyvendinimo išlaidų dalis teks piliečiams, todėl labai išaugs nekilnojamojo turto kainos ir dar labiau paaštrės būsto krizė.